

Till Miljödepartementet

Yttrande - Remiss - Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) - Remiss - Vägen till en klimatspositiv framtid (SOU 2020:4)

Remissinstansen diarienummer: M2020/00166/KI

Sammanfattning av ärendet

Östersunds kommun är remissinstans i utredningen Vägen till en klimatspositiv framtid SOU 2020:4. Klimatpolitiska vägvalsutredningen har överlämnat sitt betänkande till regeringen. Utredningen hade i uppdrag att föreslå en strategi för hur Sverige ska nå negativa utsläpp av växthusgaser efter 2045. Med negativa utsläpp avses här att Sveriges nettoutsläpp, beräknade i enlighet med propositionen Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige (prop. 2016/17:146), är mindre än noll. Samhällsbyggnadsförvaltningen lämnar förslag till yttrande. Synpunkter har även hämtats in från Jämtkraft som tagits in i förslaget.

Kommentarer till specifika delar av remissen

Utredarens uppdrag innebar bland annat:

- Uppskatta vilken potential olika åtgärder har för att öka kolsänkan och uppskatta den sammantagna realiserbara potentialen för LULUCF-sektorn (Land Use, Land Use Change, and Forestry) att bidra till att uppfylla klimatmålen. Utredaren skulle också föreslå sätt att skapa incitament till åtgärder som ökar kolsänkan.
- Identifiera brister och hinder i lagstiftningen, inklusive i EU-rätt och internationell rätt samt i genomförandet av dessa, för hela kedjan som krävs för att koldioxidavskiljning och lagring (Carbon Capture and Storage, CCS) ska kunna tillämpas på svenska utsläppskällor och lämna författningsförslag för att undanröja dessa brister och hinder där så är relevant. Utredaren skulle också lämna förslag för hur incitament kan skapas för bio-CCS. Vidare skulle utredaren uppskatta den realiserbara potentialen för bio-CCS att bidra till att uppfylla klimatmålen. Utredaren skulle redovisa information om möjliga lag-ringsplatser för koldioxid samt identifiera eventuella brister i kunskapsunderlaget om CCS. Utredaren ska inte lämna författningsförslag på skatteområdet.

- Uppskatta hur marknaden för verifierade utsläppsminskningar genom investeringar i andra länder kommer att utvecklas från 2020 till mitten på detta sekel och vilken realiserbar potential Sverige har att använda verifierade utsläppsminskningar genom investeringar i andra länder till att bidra till att uppfylla klimatmålen. Utredaren skulle också identifiera och redovisa förslag på eventuella insatser som behövs för att Sverige ska kunna förvärva verifierade utsläppsminskningar genom investeringar i andra länder i enlighet med strategin (se nedan).

- Sammanställa information om tekniska åtgärder vid sidan av ökad kolsänka och bio-CCS som kan ge upphov till upptag av koldioxid ur atmosfären och bedöma om förutsättningar kan finnas för någon eller några av dessa åtgärder att ge ett signifikant bidrag till negativa utsläpp i Sverige i mitten på detta sekel.

- Föreslå en strategi för hur Sverige ska nå negativa utsläpp efter 2045 och hur kompletterande åtgärder kan bidra till det, på basis av resultaten från analyserna ovan. Som en del av strategin skulle utredaren lämna förslag på hur stor mängden utsläppsminskningar genom kompletterande åtgärder bör vara och hur den bör fördelas över tiden mellan år 2021 och 2045 samt därefter för att uppnå målet så samhällsekonomiskt effektivt som möjligt, inom ramarna för riksdagsbeslutet om det klimatpolitiska ramverket (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17: MJU24, rskr. 2016/17:320). Det ingick inte i utredarens uppdrag att lämna förslag till hur utsläppsminskningar ska åstadkommas i de sektorer som direkt omfattas av klimatmålen.

Koppling till kommunen

I utredningen nämns möjligheten att biogena koldioxidutsläpp kan användas för att produceras drivmedel och bränslen. ”På lång sikt är det tänkbart att drivmedel och bränslen kan produceras vid raffinaderier utifrån råvarorna biogen koldioxid och vätgas producerad med förnybar energi. Detta skulle då innebära avskiljning och användning av koldioxid CCU”.

Det är precis det som görs hos Jämtkraft där man forskar på att producera flygbränsle från rökgaserna på Lugnviksverket och vätgas som produceras med el från solceller. Enligt Jämtkraft kommer de inte att kunna avskilja

CO₂ och skicka i väg det till Norge men kan använda CO₂ tillsammans med förnybar lokal el. Lokalt finns dessutom ett starkt elnät till att göra drivmedel som ersätter fossila drivmedel och som är ett komplement till ren eldrift där det inte fungerar. Exempelvis flygning på längre sträckor eller väldigt tunga transporter. Det är bra lösning som behöver stötta.

I Jämtlands län klimatstrategi finns upptag och lagring av koldioxid med som en av fyra målsättningar.

I Östersunds kommuns klimatstrategi finns följande punkter med som har beröring kopplat till utredningen.

68. Förstudie av biokolsproduktion och behov i Östersund.

69. Ekosystemtjänster och ekologisk kompensation och strategisk användning av Östersunds kommuns skogsinnehav och träd i parker och gatumiljö.

71. Produktion av grönt flygbränsle.

73. Koldioxidlagring och koldioxidanvändning.

74. Koldioxidlagring inom jordbruk och skogsbruk inklusive kunskapspridning om metoder.

Ställningstagande/Kommunens yttrande

- Utredningen är viktigt och många bra förslag har tagits fram som är intressanta för att minska ökad klimatpåverkan. Jämkraft där kommunen är delägare arbetar i samma riktning och har ett projekt där man arbetar för att göra flygbränsle från rökgaserna på Lugnviksverket i Östersund tillsammans med vätgas producerad från solex. Det är ett exempel på CCU= Carbon Capture Utilisation = koldioxidavskiljning och användning. Det är viktigt att CCU får stöd.

- Idag saknas incitament för fullskalig CCS = Carbon Capture Storage = koldioxidavskiljning och lagring. Det blir bara en kostnad för anläggarna, vilket betonas i utredningen. Utredningen föreslår därför att lagliga hinder undanröjs och att Energimyndigheten får ansvar för att genomföra en ”omvänd auktionering”. Det är viktigt att kommuner involveras i Energimyndighetens arbete med att ta fram ett förfarande.

- När det gäller biokol bedömer utredningen det som mest intressant i dagsläget. Utifrån detta är det viktigt att säkerställa att stöd för biokolsanläggningar finns.

- Det är viktigt att erfarenhet och kunskap sprids kring fungerande metoder för koldioxidlagring inom jordbruk och skogsbruk och metoder för detta.

- Kommunernas ansvar bör förtydligas när det gäller negativa utsläpp. Flera kommuner producerar idag biokol som kan binda kol och CCU eller CCS skulle också kunna vara aktuellt för en del kommuner. Det är viktigt att kommunerna som satsar på koldioxidinfångning av olika slag kan tillgodoräkna sig de utsläppsminskningarna. Beräkningssätt för detta bör tas fram. För att kommunerna ska kunna bidra behöver vi få både nationell statistik och på lokal nivå.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Yttrandet skickas till Miljödepartementet via e-post till
m.remissvar@regeringskansliet.se samt emi.hijino@regeringskansliet.se .

Ärenderubrik	Remiss - Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)
Dokumentbeskrivning	Delegationsbeslut - Remiss - Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)
Handläggare	Anne Sörensson, klimatsamordnare
Delegat (pkt i styrelsen/nämndens delegationsbestämmelser)	Bosse Svensson, ordförande enligt punkt A.1. i kommunstyrelsens delegationsbestämmelser
Beslut	<ol style="list-style-type: none">1. Kommunstyrelsen antar förvaltningens förslag den 29 maj 2020 till yttrande över remissen "Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)".2. Avlagda yrkanden vid kommunstyrelsens sammanträde den 5 maj 2020 beaktas ej.
Underlag för beslut	Yttrande, 2020-05-29 Kommunstyrelsens beslut 2020-05-05, § 152 Kommunledningsförvaltningens förslag tillbeslut 2020-04-20
Bakgrund	Vid kommunstyrelsens sammanträde beslutades att kommunstyrelsens presidium fick i uppdrag att bereda remissen och besvara densamma genom ordförandebeslut. Avlagda yrkanden skulle beaktas.
Underskrift	 Bosse Svensson Kommunstyrelsens ordförande
Beslutet skickas till	m.remissvar@regeringskansliet.se emi.hijino@regeringskansliet.se Yttrandet ska skickas med beslutet.
Beslutskopia skickad (skall skrivas direkt på originalet)	Kopia expedierad av Datum <u>2020-05-30</u>